

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ САЛМАН
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

2018 елның 24 августы

40№

2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге
территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча
муниципаль программаны раслау турында

2003 елның 6 октябрдәге Россия Федерациясе Җир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә,

Карар бирәм:

1. 2018-2020 елларга Әлки авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. «Әлки муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» МКУсын шушы финанслау исәбеннән 2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен карарга тәкъдим итәргә.

3. Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны 2018-2020 елларга муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар халыкка игълан ителгән вакыттан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Әлки муниципаль районы
Салман авыл җирлеге
Башкарма комитет җитәкчесе

Л.Ф. Гайфуллина

Л.Ф. Гайфуллина

Салман авыл җирлеге
Башкарма комитетының 2018 елның
24 августындагы 40 номерлы
карарына
1 нче кушымта

**2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Салман авыл җирлеге
территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча
муниципаль программа**

2018-2020 елларга Әлки муниципаль районы Салман авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2018-2020 елларга Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез	2003 елның 06 октябрдәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Җир кодексы
Программа заказчылары	Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны башкаручылар	Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты - җирләргә һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм җиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук җирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм җирләргә яхшырту өчен.</p> <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү елкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - җирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижелелеген арттыру; - җирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү; - яшел үсентеләргә саклау һәм торгызу, - җирләргә инвентаризацияләү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2018-2020 ел
финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Программаны финанслау күләме - 0 мең сум, шул исәптән.</p> <p>2018 ел - җирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2019 ел - җирле бюджет хисабына - 0 мең сум.</p> <p>2020 ел - җирле бюджет акчалары исәбеннән - 0 мең сум.</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Җирлектән файдалану тәртибе, җирләрдән нәтижелә файдалану һәм аларны саклау, бозылган җирләргә торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру
Программаның үтөлешен тикшереп торуну оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның тиешле өлкәсендәге төп проблемалар һәм агымдагы халәт характеристикасы

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр, дөңгәс, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйлә. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хуҗасызлыкны кичекмәстән ясайлар яки якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәкләр, жирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын жимерүгә генә түгел, бәлки бөтен табигый комплексның экологик начарлануына да китерәчәкләр.

2018 - 2020 елларга Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлегә территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә жир ресурсларыннан нәтиҗәле файдалану һәм аларга идарә итү буенча дөүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жирләрдән файдалануның һәм саклауның уңай шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Жир фондының зур күләмнәрен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәс эшләвен бозу, урман булсынмы ул, хайваннар дөңгәс, жир булсынмы, экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аны куллану һәм хуҗалыксыз мөнәсәбәт үзә башкарган вазыйфаларны бозуга, табигать үзенчәлекләрен киметүгә китерә.

Жирләрне рациональ файдалану тәэмин ителгәндә генә саклау нәтиҗәле була ала.

Салман авыл жирлегенә тотрыклы социаль-икътисады үсеш һәм аның халкының экологик яктан имин тормышы проблемалары хәзергә этапта жирләрне саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлегә дәрәжәсендә жирләрне саклауның һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм төпле рөвештә, бүгенгә күндә яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә.

Жирләрнең экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmөгән чүплекләр, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, вакытлары һәм этаплары

Жирлекләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып түбәндәгеләр тора: Салман авыл жирлегә башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклығы, хисап тотучанлыгы һәм контрольгә, нәтиҗәләргә.

Муниципаль программаның максатлары жирләрне пычратуны, ярлылануны, деградацияләүне, бозуны, жирләрне һәм туфракны һәм туфракны юкка чыгаруны, жирне һәм туфракны башка төрле тискәре йогынтыны булдырмый калудан, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итүдән, шул исәптән авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның

уңдырышлылығын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен жирлөрдөн рациональ файдалануны тээмин итүдөн гыйбарет.

Куелган максатларга ирешү өчен түбөндөгө бурычларны хөл итү күздө тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкөсөндөгө эшчөнлекне оптимальлөштөрү;

- жирлөрдөн файдалануның һәм саклауның нөтижөлөлөгөн күтөрү, жирлөрдөн нөтижөлө файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тээмин итү;

- яшел үсөнтөлөрнө саклау һәм торгызу;

- жирлөрнө инвентаризациялөү.

Жирлөрнө инвестициялөү жирлөрнө деградациялөүнө, пычрануны, чүплөүнө, жирлөрнө бозуны, хужалык эшчөнлөгөнөң башка тискөрө (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, жир кишөрлеклөрөннөн рөхсөт ителгөн файдалану, жирлөрнөң башка характеристикалары нигезөндө файдаланылмаган жирлөрнө ачыклау өчен уздырыла.

3. Программа максатларын һәм бурычларын гамөлгө ашыруның көтөлө торган ахыргы нөтижөлөрө һәм программаның нөтижөлөлөгө күрсөткөчлөрө

Өлөгө программаны гамөлгө ашыру жирлөрдөн файдалануны тәртипкө салуга; яңа жир кишөрлеклөрөн өйлөнөшкө жөлөп итүгө; авыл жирлөгөнөң инвестицион жөлөп итүчөнлөгөн күтөрүгө, икътисадны үстөрүгө, жирлөрнө нөтижөлөрөк файдалануга һәм саклауга ярдөм итөчөк.

Программа чараларын үтөү нөтижөсөндө түбөндөгөлөр тээмин ителөчөк:

1) торак пунктларны тэзеклөндөрү;

2) жирлөрнөң сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;

3) жирлөрдөн нөтижөлө файдалану.

4. Сроки и этапы реализации Программы

2018-2020 еллар программасын гамөлгө ашыру срогы.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә җирләрне саклауның һәм алардан файдалануның нәтижелелеген арттыру чаралары планлаштырылган.

1 нче номерлы таблица

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ НИГЕЗЛӘРЕ

Максат атамасы	Бурыч атамасы	Төп чаралар атамасы	Башкаручылар	төп чаралар ныткөрү үтөлеше	Индикаторлар бәяләү соңгы нәтижеләр берәмлекләре берәмлеге	әһәмият күрсәткече			Финанслау күрсәтмә чыганагы финанслау (мең сум)			Чараны гамәлгә ашыруның турыдан-туры нәтижәсе
						2018	2019	2020	2018	2019	2020	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	
1. Җирләрне пычратуны, ярлылануны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, җирләрне һәм тугракны юк итүне һәм башка төрләр тискәре йогынтыны	1.1: Җирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижелелеген арттыру, җирләрдән нәтижелә файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итү	1.1.1. Тугракның уңдырышлылыгы һәм саклау калу һәм арттыру, җирләрне чүп үләннәре, куаклар һәм вак агачлар белән зарарланудан яклау, җирләрнең торышын начарайтуның башка төрләре (фитоконтроль)	Салман авыл җирлеге башкарма комитеты	2018-2020	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	0	0	0	җирләрдән экологик системаларны саклауны тәэмин итү торган ысуллар, җирнең чары булу сәләте хужалык һәм эшчәнлеккән башка төрләрен гамәлгә ашыруның

булдырмау, шулай ук жирлерден рациональ файдалануны, шул исептөн авыл хужалыгы билгеленешендеге жирлерде туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирлерне яхшырту өчен, тәэмин итү.		үткөрү)										нигезе буларак файдалану
		1.1.2. Жирлерне пычрату һәм чүпләү нәтижеләрен бетерү (өмәләр үткөрү, чүп-чар чыгару)	Салман авыл жирлеге башкарма комитеты	2018-2020	берәмлекләр	6	6	6	-	-	-	
	Яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу	1.2.1. Табигать мохитен саклау, торгызу һәм үстерү (агач, куаклар утырту)	Салман авыл жирлеге башкарма комитеты	2018-2020	берәмлекләр	10	10	10	-	-	-	халыкның сәламәтлеген һәм яшәшенең уңай шартларын тәэмин итү өчен әйләнә тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту
1.3: Жирлерне инвентаризацияләү үткөрү	1.3.1. буш һәм рациональ файдаланылмый торган жирлерне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә жәлеп итү	Салман авыл жирлеге башкарма комитеты	2018-2020	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	жирлерне системалы рәвештә инвентарьлаштыруны үткөрү, бул жирлерне арендага (милеккә) тапшыру максатларын да ачыклау	
	1.3.2.	Салман авыл жирлеге башкарма комитеты	2018-2020	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	--		
	1.3.3.	Салман авыл	2018-	Әйе/Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-		

		Гражданнарға РФ жир законнарын аңлату	жирлеге башкарма комитеты	2020								
--	--	---	---------------------------------	------	--	--	--	--	--	--	--	--

6. Муниципаль программаны ресурс белән тәэмин итүне жайга салу

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары исәбеннән күздә тотыла.

2018-2020 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме жирле бюджет акчаларынан 0 мең сум тәшкил итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж, индекс-дефляторларны исәпкә алып, шундый ук төр эшләр нигезендә әзерләнгән Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлегә жирле үзидарә органнары төкәдимнәре нигезендә билгеләнде.

2 нче номерлы таблица.

Гамәлгә ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	барлығы	финанслау чыганақлары киселешендә			
		федераль бюджет	республика бюджеты	жирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар
Муниципаль программаның төп чаралары					
2018	0	0,0	0,0	0	0,0
2019	0	0,0	0,0	0	0,0
2020	0	0,0	0,0	0	0,0
Муниципаль программа буенча барысы да	0	0,0	0,0	0	0,0

Чараның муниципаль программасын гамәлгә ашыру барышында һәм аларны финанслау күләмнәре, Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлегә бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен тәзәтмәләр кертергә тиеш.

7. Программаның үтәләшен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тору Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап белешмәләре жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Әлки муниципаль районы башкарма комитетына һәм «Әлки муниципаль районы финанс-бюджет палатасы» МКУның хисап чорыннан соң килә торган айның 25 нче числосына кадәр квартал саен тапшырыла.

